

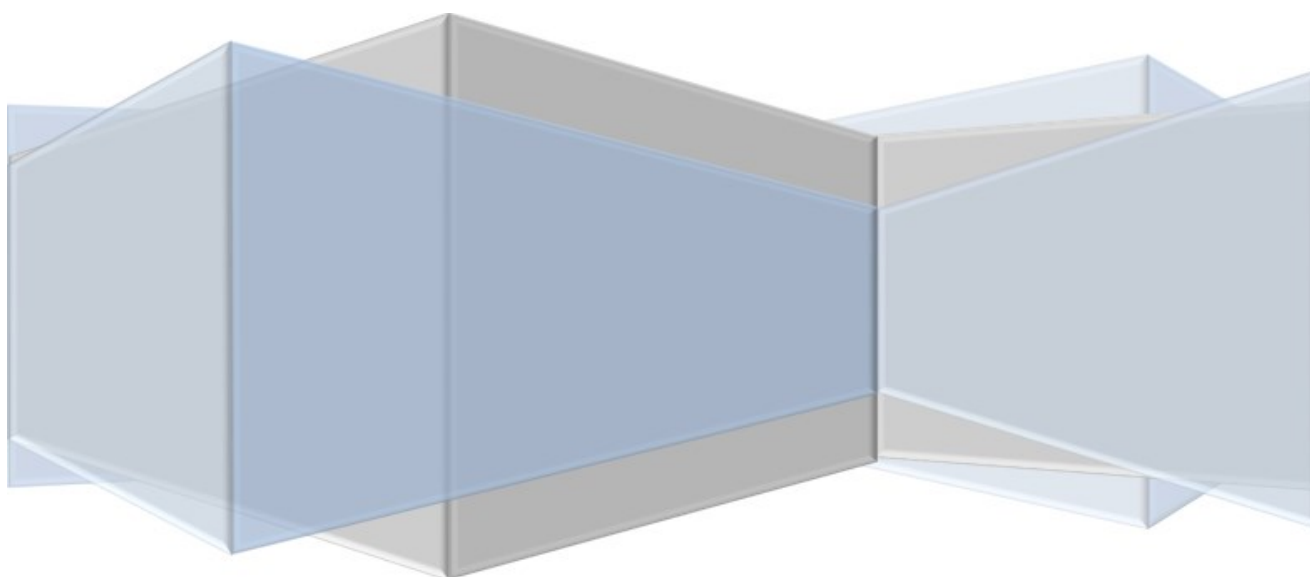
Agentúra
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

Európska únia
Európsky sociálny fond

Učebný zdroj pre učiteľov predmetu **ODBORNÝ VÝCVIK**

Ing. Vladimír BOROŠ

Agentúra
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

Európska únia
Európsky sociálny fond

Učebný zdroj pre učiteľov predmetu ODBORNÝ VÝCVIK

Vladimír BOROŠ

Lipany 2014

Agentúra
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

OBSAH

1	PREDMET ODBORNÝ VÝCVIK V KONTEXTE ŠVP.....	5
1.1	CHARAKTERISTIKA PREDMETU	5
1.2	CIEĽ VYUČOVACIEHO PREDMETU.....	6
1.3	PREHĽAD VÝCHOVNÝCH A VZDELÁVACÍCH STRATÉGIÍ	7
1.4	KLÚČOVÉ KOMPETENCIE	7
2	METÓDY A FORMY PRÁCE VHODNÉ NA VYUČOVANIE ODBORNÉHO VÝCVIKU	12
2.1	VYUČOVACIE METÓDY	12
2.2	POJEM A KLASIFIKÁCIA VYUČOVACÍCH METÓD	12
2.3	VOĽBA A POUŽITIE VYUČOVACÍCH METÓD VO VÝUČBE ODBORNÝCH PREDMETOV	13
2.4	DELENIE VYUČOVACÍCH METÓD	13
2.5	➤ KLASICKÉ VYUČOVACIE METÓDY	13
2.6	KRITÉRIA NA VOĽBU VYUČOVACEJ METÓDY	15
2.7	CIEĽ VÝUČBY.....	16
3	AKTIVIZUJÚCE VYUČOVACIE METÓDY.....	17
3.1	CHARAKTERISTIKA AKTIVIZUJÚCICH VYUČOVACÍCH METÓD	17
3.2	PROBLÉMOVÉ METÓDY VYUČOVANIA	17
3.3	SKUPINOVÉ VYUČOVANIE	21
3.4	HRAŇIE ROLÍ (DRAMATIZÁCIA, INSCENAČNÉ METÓDY).....	22
3.5	PROJEKTOVÉ METÓDY	23
3.6	METÓDA OBJAVOVANIA A RIADENÉHO OBJAVOVANIA	23
3.7	POJMOVÉ MAPY.....	24
4	HODNOTENIE PREDMETU	25
4.1	KRITÉRIA HODNOTENIA V ODBORNOM VÝCVIKU	26
	ZÁVER.....	27
	ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV	28

ÚVOD

V krajinách EÚ a taktiež v podmienkach Slovenskej republiky sa vzdelávanie považuje za významný prvok budúcnosti nielen jednotlivcov ale aj celej krajiny, vo väčšine z nich došlo, resp. dochádza k zmenám v pohľade na jeho obsah i celkový proces. Na základe zmien, ktoré sa dejú v posledných desaťročiach v spoločnosti, väčšina krajín vníma potrebu zmeniť aj vzdelávacie systémy, keďže pripraviť žiaka na výkon povolania v čase neustálych technologických zmien a inovácií je náročné a takmer nemožné, nakoľko to čo sa učia žiaci v škole dnes už môže byť zajtra zastarané. Napriek všetkým koncepciám a snahám v systéme slovenského vzdelávania sa toho zmenilo pomerne málo. Deň v škole je stále riadený aj keď zmeneným, predsa len z väčšej časti centrálné daným učivom. V niektorých školách sa snažia učitelia zmeniť tradičný model zavádzaním inovatívnych metód do výučby a využívaním rôznych technológií, aby proces zefektívnili, respektíve umožnili rýchly prístup k informáciám. Samotní žiaci aj ich rodičia očakávajú, že škola bude čoraz viac ponúkanými službami odzrkadľovať ich individuálne potreby. Naplnenie týchto očakávaní je zložitý a dlhodobý proces, ktorý vyžaduje nielen zmeny technickej infraštruktúry ale aj ďalšie zmeny v riadení školy, zabezpečenia vhodnej sociálnej klímy, zmysluplných cieľoch od ktorých sa bude odvíjať obsah a nie naopak, spolupráce s rodičmi, prístupoch učiteľov k vyučovaniu. V publikácii sa pokúsime načrtnúť vzhľadom na charakter, ciele a obsah vyučovania učebného predmetu odborný výcvik. Poukážeme na niektoré možnosti inovácií jeho vyučovania v oblasti získavania informácií a využívania aktivizujúcich metód tak, aby sme v jednotlivých skupinách žiakov vytvárali prostredie, ktoré podporuje jednak zmysluplné učenie, ale aj kritické myslenie, ktoré poskytujú možnosť výberu spôsobu učenia vzhľadom na dosiahnutie osobného maxima. A práve v súvislosti s cieľmi vzdelávania a najmä pri výučbe umožňuje odborný výcvik otvorenú komunikáciu, získavanie potrebných psychomotorických zručností, podporuje výchovu k hodnotám, spoluprácu a tiež aj akceptáciu rôznorodosti.

1 PREDMET ODBORNÝ VÝCVIK V KONTEXTE ŠVP

1.1 Charakteristika predmetu

Predmet **odborný výcvik** umožňuje žiakom aplikovať získané odborné vedomosti do praktickej činnosti. Tento predmet obzvlášť rozvíja u žiakov praktické zručnosti, ktoré sú potrebné pri pracovných činnostiach v danom odbore. Žiaci sa oboznamujú s technologickými a technickými postupmi pri zhotovení odevných výrobkov, ktoré sú potrebné pre vykonávanie zvoleného povolania.

V praktickej príprave sa žiaci zoznámia s povinnosťami pracovníka v odevnom priemysle, uplatňujú nadobudnuté vedomosti, osvojujú si pracovné návyky a plnia zverené úlohy. V praktickej činnosti si osvoja jednoduché technologické postupy, naučia sa zaobchádzať s jednoduchým strojovým zariadením, s ošetrovaním, čistením a údržbou. Osvoja si poznatky o organizácii výrobného procesu, funkcii strojov a zariadení, kontrole akosti výrobkov, bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane životného prostredia, hygiene a poriadku na pracovisku, o používaní ochranných prostriedkov, hospodárnom využívaní pridelených pracovných pomôcok a prostriedkov a snažia sa o vytváranie dobrých medziľudských vzťahov. Proces výučby je rozdelený do dvoch ročníkov a učivo je usporiadané do tematických celkov.

V prvom ročníku je učivo zamerané na vedomosti a zručnosti v oblasti ručného šitia, so základnými ručnými stehmi, švami, prostriedkami na žehlenie, technikou žehlenia, vykresľovaním a úpravou strihov, základmi strojového šitia, obsluhou a údržbou, základmi strojových stehov a švov, dodržiavaním bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zhotovením jednoduchých súčiastok odevu, zhotovením jednoduchých výrobkov a zhotovením sukne bez pasca.

V druhom ročníku je učivo zamerané na technologický postup pri zhotovení dámskej sukne, dámskej blúzky do pasca a na priemyselné šitie. Okrem toho sú tam aj základné ekonomické pojmy, svet práce, práca a mzda, pracovné právo a základné vedomosti o podnikaní. Získané teoretické vedomosti môžu byť aplikované v odbornom výcviku pri zhotovení jednoduchých textilných výrobkov.

Žiaci sa oboznámia so základným vybavením pracoviska a s používaním prideleného náradia, pomôcok a zásadami ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci, naučia sa uplatňovať estetický vkus pri zhotovovaní jednotlivých výrobkov a rozvíjať fantáziu a tvorivosť. Sú vedení k hospodárnemu využívaniu materiálu a rozvíjaniu kladného vzťahu k spoločnému majetku. Dôraz je kladený na schopnosť aplikácie teoretických poznatkov v konkrétnych praktických činnostiach. Výučba sa bude realizovať v odbornom výcviku v odbornej učebni. Žiak dokáže samostatne vykonávať menej náročné pracovné činnosti podľa pracovného postupu. Samostatne si pripravuje pracovisko, potrebné pomôcky a nenáročné pracovné postupy.

1.2 Cieľ vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu odborný výcvik je pripraviť takeého absolventa, ktorý sa vďaka získaným odborným vedomostiam a praktickým zručnostiam dokáže úspešne uplatniť na trhu práce, ktorý bude vedieť teoretické vedomosti uplatniť v praxi pri zhotovení jednoduchých výrobkov a drobných úpravách odevov. Zároveň by mal prispievať k rozvoju záujmu žiakov o zvolený odbor, dbať na kvalitu a estetiku pri práci. Žiak je pripravený na základe získaných vedomostí a zručností na kvalifikovaný výkon jednoduchých pracovných operácií a činností v odevnej výrobe. Úlohou predmetu odborný výcvik je poskytnúť žiakom základné vedomosti z oblasti výroby konfekcie, vedieť sa orientovať v odevných materiáloch ,vhodne ich používať na jednotlivé výrobky, oboznámiť sa s dodržiavaním bezpečnosti práce, požiarnej ochrany a hygieny práce. Nové informácie sprostredkovať vhodným spôsobom, ako napríklad hovoreným slovom, formou prezentácie, vhodnými ukážkami, vzorkovníkmi tak, aby každý tomu porozumel. Je potrebné používať odbornú terminológiu a technickú symboliku, jednoznačne vyjadriť svoj vlastný názor a vyvádzať vhodný záver, osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve, hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých. Získavať informácie v priebehu vzdelávania aj samoštúdiom a využívaním všetkých dostupných metód a prostriedkov, ktoré majú k dispozícii, zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojeniu si nových poznatkov.

1.3 Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Výchovné a vzdelávacie stratégie pomôžu pri upevňovaní kľúčových kompetencií žiaka. V predmete odborný výcvik sa bude dbať na to, aby sa u žiakov rozvíjali komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti, intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti, schopnosti tvorivo riešiť problémy a spôsobilosti byť dobrým demokratickým občanom. Podnecovať žiakov k tomu, aby vedeli teoretické vedomosti uplatniť v praktickej činnosti. Zároveň ich podnecovať k tvorivosti, samostatnosti a spôsobilosti využívať informačné technológie. Hodnotenie žiakov bude podľa platného klasifikačného poriadku a bude vychádzať zo školského vzdelávacieho programu. Pri hodnotení sa budú využívať vhodné metódy a prostriedky. Výučba bude prebiehať v dielni pre výrobu konfekcie.¹

1.4 Kľúčové kompetencie

- ovládať jednoduchú odbornú terminológiu
- pripravovať si pracovisko a vhodné pracovné pomôcky
- vedieť hospodárne manipulovať s materiálom
- baliť a upravovať výrobky
- obsluhovať jednoduché stroje a zariadenia
- hodnotiť množstvo a kvalitu vykonanej práce
- vykonávať nenáročnú údržbu jednoduchých strojov a nástrojov
- čistiť pracovné pomôcky
- ekonomicky využívať odevné materiály
- prispievať k priateľským vzťahom na pracovisku
- udržiavať hygienu a čistotu na pracovisku
- dodržiavať bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci
- dodržiavať základné pravidlá ochrany zdravia a životného prostredia.

a) Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Absolvent má:

¹ Spracované podľa <http://siov.sk/svp-na-sos-pre-vseobecne-vzdelavanie/21653s>

Agentúra
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

Európska únia
Európsky sociálny fond

- komunikovať na primeranej odbornej úrovni
- formulovať svoje myšlienky zrozumiteľne a súvisle
- formulovať správne svoje postoje a názory
- ovládať základy komunikácie pre pracovné uplatnenie v svojom odbore
- používať odbornú terminológiu
- kriticky triediť informácie z časopisov a internetu
- ovládať jednoduchú obsluhu počítačovej techniky
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom.

b) Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Absolvent má:

- rozvíjať prácu v kolektíve v príjemnej a priateľskej atmosfére
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba, spolužiakov a za vykonávanú prácu
- hodnotiť vlastnú prácu a rešpektovať aj prácu iných
- zamerať činnosť na dodržiavanie zodpovednosti
- pracovať samostatne a zapájať sa do kolektívnej práce
- vytvárať a prispievať k dobrým medziľudským vzťahom
- hodnotiť správne vykonanú prácu aj prácu iných
- dodržiavať pracovné postupy
- rozvíjať svoju aktivitu, samostatnosť a tvorivosť.

c) Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Absolvent má:

- rozpoznať v priebehu vyučovania problémy a snažiť sa ich využitím všetkých
- dostupných prostriedkov vyriešiť
- definovať problém, ktorý sa objaví
- hľadať a navrhovať vhodné riešenia pri objasňovaní problému
- posudzovať vybrané riešenia, nesprávne vyradiť
- použiť jednoduché riešenie na odstránenie problému.

d) Podnikateľské spôsobilosti

Absolvent má:

- zaobchádzať s financiami ekonomicky a rentabilne
- mať zodpovedný postoj k zvolenej profesii
- vedieť oceniť aj prácu iných
- rozpoznávať svoje chyby a priznať si ich
- počúvať pozorne aj iných a vyjadrovať sa
- chápať prácu ako seberealizáciu a prínos pre seba
- rozvíjať sebakontrolu a schopnosť pracovať aj v stresových situáciách.

e) Spôsobilosť využívať informačné technológie

Absolvent má:

- zoznámiť sa s počítačom a jeho základnou obsluhou
- pochopiť princíp fungovania počítača
- obsluhovať počítač a spúšťať jednotlivé programy
- získavať informácie v teoretickom vzdelávaní prostredníctvom všetkých metód
- a prostriedkov, ktoré má k dispozícii
- kumulovať, triediť, posudzovať a využívať získané informácie, ktoré môžu prispieť k riešeniu problémov.

f) Spôsobilosť byť demokratickým občanom

Absolvent má:

- chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov
- rešpektovať a starať sa o ochranu životného prostredia
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva, zodpovednosť a aplikovať ich v praxi
- preukázať svoju zodpovednosť za zverený inventár, za svoje správanie, za zdravie
- a preberať spoluzodpovednosť za životné prostredie a stav spoločnosti
- dodržiavať zákony a vystupovať proti nespravodlivosti a diskriminácii
- zaujímať sa o politické a spoločenské dianie doma a vo svete
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť a súčasnosť.

Agentúra
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

2. Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- riešiť jednoduché vzniknuté situácie
- vyjadrovať svoj názor a prezentovať sám seba
- používať jednoduché postupy
- zapájať sa do kolektívnej praxe
- ovládať schopnosti, ktoré sú potrebné pri sebaopoznávaní a sebaovládani
- ovládať sa a uplatňovať spoločenské správanie pri styku s ľuďmi
- osvojiť si zodpovednosť, mravné rozhodovanie a riadiť sa spoločenskými normami
- vytvoriť si kladný vzťah k práci, kultúrnym hodnotám, k prírode a životnému
- prostrediu
- poznať zásady správnej životosprávy v zmysle zachovania zdravia a zdravého
- životného štýlu
- prejavovať zmysel pre kolektívnu spoluprácu a vzájomnú pomoc.

3. Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- ovládať a využívať odbornú terminológiu v svojom odbore
- poznať jednoduché a nenáročné pracovné postupy pri výrobe textilného materiálu
- ovládať funkčnosť pracovných nástrojov používaných pri výrobe
- poznať návod na použitie jednoduchých výrobných zariadení
- ovládať jednoduché pracovné postupy
- poznať ochranné pracovné prostriedky
- vedieť ohodnotiť kvalitu zhotovených výrobkov
- poznať základné zásady bezpečnosti práce, ochrany zdravia a životného prostredia
- získať znalosti o údržbe strojov a zariadení
- osvojiť si vedomosti o zásadách estetického cítenia.

Agentúra
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- na požadovanej úrovni ovládať základnú a pomocnú techniku a technológiu
- používať pomôcky, jednoduché stroje a zariadenia používané vo výrobe
- používať jednoduché a nenáročné pracovné postupy
- vedieť čítať strihovú dokumentáciu na patričnej úrovni a podľa nej postupovať pri
- zhotovení výrobkov
- ovládať nenáročnú a jednoduchú údržbu šijacích strojov a zariadení, nástrojov
- čistenie a dezinfekciu pracovných pomôcok
- ovládať základnú odbornú terminológiu
- vedieť skladovať, manipulovať a ošetrovať hotové výrobky
- dodržiavať osobnú hygienu a hygienu práce a pracoviska
- dodržiavať základné zásady bezpečnosti práce a ochrany zdravia a životného
- prostredia
- osvojiť si základné pravidlá ochrany pred úrazom
- vykonávať jednoduchú údržbu pracovných prostriedkov
- poznať organizáciu práce
- zaobchádzať hospodárne so zverenými pomôckami a prostriedkami.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- samostatnosťou a dôvtipom
- zodpovednosťou, zásadnosťou a presnosťou
- fyzickou zručnosťou
- vytrvalosťou, odolnosťou voči fyzickej záťaži
- súladom pohybov, intenzitou vykonávania jednotlivých pracovných úkonov
- čínorodosťou a prispôsobivosťou.

2 METÓDY A FORMY PRÁCE VHODNÉ NA VYUČOVANIE ODBORNÉHO VÝCVIKU

2.1 Vyučovacie metódy

Ak má byť vyučovanie efektívne a má sa zabezpečiť splnenie požadovaných výchovno-vzdelávacích cieľov, musia sa rešpektovať všeobecné i špecifické zákonitosti výchovno-vzdelávacieho procesu. Práve vyučovacie metódy odpovedajú na to, ako treba vo výchovno-vzdelávacom procese postupovať, aby boli dosiahnuté jeho ciele.

Slovo metóda pochádza z gréčtiny, kde *methodos* znamená cestu k niečomu.

„Metódou vyučovania rozumieme cieľavedomý, koordinovaný a zámerný postup, ktorým sa podľa princípov pedagogiky a didaktiky realizuje výchovno-vzdelávací proces orientovaný na dosiahnutie vytýčených cieľov“ (Bajtoš, 2003, str.190).

2.2 Pojem a klasifikácia vyučovacích metód

Vyučovacie metódy slúžia na odovzdávanie a osvojovanie vedomostí, zručností a návykov. Metóda nestojí vo výchovno-vzdelávacom procese samostatne, ale je súčasťou činiteľov, ktoré na priebeh vyučovania pôsobia. Efektivita použitých metód priamo súvisí s cieľmi a výsledkami vyučovania.

Praktické použitie vyučovacích metód je ovplyvnené vývojovými a individuálnymi zvláštnosťami žiakov a špecifikáciou vyučovacieho predmetu. Učiteľ musí poznať rôzne vyučovacie metódy, aby mohol v konkrétnej situácii voliť ich vhodnú kombináciu. Nová koncepcia výchovy a vzdelávania presadzuje model vyučovania, ktorý podporuje samostatnosť, tvorivosť a aktivitu žiakov. Táto cesta by mala viesť k vytvoreniu vlastného učebného štýlu žiaka, k racionálnemu učeniu. Okrem vhodného výberu metódy a učiteľovmu pôsobeniu je dôležitou súčasťou motivácia žiaka učiť sa. Každá supermoderná metóda alebo pomôcka ostane bez efektu, pokiaľ žiak neprejaví svoju osobnú aktivitu k učeniu a vyučovaniu (Maňák, 2003).

2.3 Voľba a použitie vyučovacích metód vo výučbe odborných predmetov

„Vyučovacie metódy v odborných predmetoch učiteľ volí tak, aby rešpektoval zákonitosti vyučovacieho procesu a súčasne, aby vyučovanie bolo vedené v tom zmysle, že žiaci neprijímajú len hotové vedomosti, ale naopak aby pracovali samostatne a pokiaľ to obsah učiva umožňuje, sami poznávali a objavovali nové súvislosti a možnosti využitia vlastných získaných poznatkov“ (Čadílek, 2005, s.42) .

Výber a voľba vyučovacej metódy závisí predovšetkým od (Petlák, 2004, s.128):

- rešpektovania zákonitostí vyučovacieho procesu (psychologické, gnozeologické),
- obsahu preberaného učiva,
- cieľov vyučovacej hodiny,
- vekových osobitostí žiakov, osobitostí žiakov v triede,
- materiálneho vybavenia školy,
- schopností samotného učiteľa.

2.4 Delenie vyučovacích metód

V pedagogickej literatúre sa stretávame s rozmanitými hľadiskami triedenia metód. Maňák v publikácii Výukové metódy (2003) uvádza kombinovaný pohľad na metódy vyučovania.

2.5 Klasické vyučovacie metódy

- slovné: – rozprávanie, vysvetľovanie, prednáška
- názorné: – predvádzanie, inštruktáž
- praktické: – napodobňovanie, vytváranie zručností, produkčné metódy

Aktivizujúce vyučovacie metódy – diskusné, heuristické, riešenie problémov,
situačné, inscenačné, didaktické hry

Agentúra
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

- **Komplexné metódy vyučovania** – frontálne, skupinové a kooperatívne, partnerské, individuálne, brainstorming, projektové vyučovanie, vyučovanie podporované počítačom.

V našej didaktike sa zaužívalo triedenie metód podľa etáp vyučovacieho procesu (László, 2001):

- motivačné (metódy usmerňujúce záujem o učenie) – podľa načasovania sú úvodné motivačné metódy a priebežné motivačné metódy,
- expozičné (metódy prvého oboznamovania žiakov s učivom),
- fixačné (metódy upevňovania a prehľbovania vedomostí a zručností),
- diagnostické a klasifikačné (metódy hodnotenia, kontroly a klasifikácie vedomostí a zručností),
- aplikačné (metódy zabezpečujúce bezprostredné využitie vedomostí, zručností).

Praktické metódy:

- nácvik pohybových zručností,
- nácvik pracovných zručností (v dielňach, na pozemku),
- laboratórne činnosti,
- grafické a výtvarné činnosti,
- nácvik hudobných zručností.

Metódy z hľadiska aktivity a samostatnosti žiakov (aspekt psychologický) rozdeľujeme:

- metódy odovzdávania poznatkov,
- metódy samostatnej práce žiakov,
- metódy problémové, bádateľské a výskumné.

Charakteristika metód z hľadiska myšlienkových operácií (aspekt logický) rozlišuje:

- postup porovnávací,
- postup induktívny,
- postup deduktívny,
- postup analyticko-syntetický.

Metódy z hľadiska fáz vo vyučovacom procese (procesuálny aspekt) členíme na:

- motivačné metódy,
- expozičné metódy,
- fixačné metódy, - diagnostické metódy, - aplikačné metódy.

2.6 Kritéria na voľbu vyučovacej metódy

Ponuka vyučovacích metód je veľmi pestrá, preto samotný výber metódy musí vychádzať z logiky veci a objektívnych kritérií. K ním patria predovšetkým cieľ a obsah vyučovania a takisto žiak. Niektorí autori rozpracovali kritéria voľby vyučovacích metód podrobnejšie. Najčastejšie sa uvádzajú nasledujúce kritériá:

- **Zákonnosti vyučovacieho procesu**, a to všeobecné i špeciálne (logické, psychologické, didaktické).
- **Ciele a úlohy vyučovania**, vzťahujúce sa predovšetkým k práci, interakcii, jazyku.
- **Obsah a metódy daného odboru** sprostredkovaného konkrétnym vyučovacím predmetom.
- **Úroveň fyzického a psychického rozvoja žiakov**, ich pripravenosť zvládať požiadavky učenia.
- **Zvláštnosti triedy, skupiny žiakov**, napr. chlapci – dievčatá, rôzne etniká, formálne a neformálne vzťahy v kolektíve.
- **Vonkajšie podmienky výchovno-vzdelávacej práce**, napr. geografické prostredie, spoločenské prostredie, hlučnosť okolia, technická vybavenosť školy atď.
- **Hodinová dotácia** predmetu a dĺžka vyučovania (ráno, odpoľudnia apod.).
- **Osobnosť učiteľa**, jeho odborná a metodická vybavenosť, skúsenosti, pedagogické majstrovstvo atď.

Je potrebné, aby vyučovacie metódy hrali dôležitú úlohu pri pedagogickej komunikácii medzi učiteľmi a žiakmi, ale zároveň rozvíjali kľúčové kompetencie žiakov, ako sú schopnosť riešiť problémy, schopnosť čítať s porozumením, schopnosť pracovať v tíme, schopnosť analyzovať, schopnosť komunikovať a iné. Tieto sú definované v Školských vzdelávacích programoch.

Vyučovacie metódy sú veľmi dôležité pri pedagogickej komunikácii medzi učiteľmi a žiakmi, ako aj na rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov, ktoré sú definované v Školských vzdelávacích programoch, ako v systéme požiadaviek na žiakov → absolventov → budúcich pracovníkov – ktoré sú uvádzané v požiadavkách zamestnávateľov.

Je preto veľmi dôležité, aby učitelia odborných predmetov vo vyučovacej hodine používali také vyučovacie metódy, ktoré v plnej miere rozvíjajú a zdokonaľujú tieto kompetencie.

Učiteľ odborných predmetov v súčasnosti už by nemal pôsobiť ako neomylná autorita odovzdávajúca predpísané vedomosti, klasickým spôsobom vytvárajúca schopnosti a návyky, ale ako poradca a stratég, ktorý svojou osobnosťou rozvíja ich schopnosti a záujmy, usmerňuje k tvorivosti a k úspechom v učení a v práci.

Aktívna účasť a spoluúčasť žiaka na získaní vedomostí a poznatkov je v súčasnosti nevyhnutná. Okrem toho každý žiak musí byť schopný spoznať svoje možnosti a schopnosti, aby sa dokázal presadiť v súčasnom rozporuplnom svete, svete nových situácií, požiadaviek a nádejí a nájsť si v ňom svoje miesto. Tu vidíme veľmi dôležitú úlohu učiteľa - nielen vyučovať t. j. odovzdávať učivo, ale aj naučiť učiť sa, t. j. aplikovať vo vyučovaní také aktívne procesy zamerané na žiakov, žiaka tak, že „donútiť“ žiaka chtiac -nechtiac vytvárať na základe informácií a skúseností získaných z tohto učiva svoju vlastnú zmysluplnú a viacnásobne prepojenú sieť znalostí. Pri aktívnom vyučovaní žiaci študujú myšlienky, pracujú s textom, riešia problémy a aplikujú získané vedomosti do praxe.

2.7 Cieľ výučby

Cieľ výučby chápeme ako predpokladaný, očakávaný výsledok výučby, ku ktorému smeruje majster odbornej výchovy spolu so žiakmi. Ciele nepôsobia na objekt výchovy (žiaka) a vzdelávania automaticky, ale sú sprostredkované subjektom (majstrom), pričom sa uplatňuje dialektický vzťah medzi cieľmi, podmienkami a prostriedkami vyučovania. Tak aj práca majstra odbornej výchovy a žiakov musí mať svoj cieľ, preto musí majster vedieť, či sa učením dospelo na potrebnej úrovni k pozitívnym a potrebným zmenám vo vedomostiach, schopnostiach, zručnostiach a v postojoch žiakov. (Tináková, 2009)

3 AKTIVIZUJÚCE VYUČOVACIE METÓDY

Je dôležité si uvedomiť, že aktivizačné metódy nemôžu plne nahradiť klasickú formu vyučovania, môžu ju iba oživiť, vylepšiť, urobiť zaujímavejšou (Kotrba, 2007).

Metódy aktívneho učenia sa sú charakteristické svojím zameraním na žiaka, predpokladajú plné zapojenie každého jedinca do celého procesu vzdelávania. Žiak nie je pasívnym „objektom“ učiteľovho záujmu, je centrom celého vzdelávacieho diania v triede, je spolutvorcom priebehu a obsahu vzdelávania, podieľa sa na formulovaní výsledkov vzdelávania, na hodnotení triednej práce a na sebahodnotení. Aktivizujúce metódy žiakovi všestranne vyhovujú, nakoľko pracuje v procese vzdelávania vo väčšine jeho fáz aktívne (Sitná, 2009).

3.1 Charakteristika aktivizujúcich vyučovacích metód

V tejto kapitole sa budeme venovať len niektorým vyučovacím metódam, ktoré z pohľadu žiaka pôsobia aktivizujúco, rozvíjajú jeho tvorivé myslenie, vytvárajú priaznivé podmienky pre realizáciu vyučovacieho procesu. Zvyšujú aktivitu na hodinách nielen intelektuálne zdatných žiakov ale aj žiakov so slabšími vzdelávacími výsledkami, priaznivo vplývajú na sociálnu klímu v triede.

3.2 Problémové metódy vyučovania

Problémové úlohy tvoria základ všetkých aktivizačných metód. V každej sa rieši určitý problém, ktorý je pomocou aktivizačnej metódy rôzne podaný, spracovaný a riešený (Kotrba, 2007).

Pri problémovom vyučovaní učiteľ nesprostredkováva žiakovi poznatky v hotovej podobe, ale stavia pred žiaka problémy, ktoré pre neho obsahujú neznáme vedomosti a spôsoby činnosti, motivuje ho, usmerňuje hľadanie spôsobov a prostriedkov riešenia problému. Problémové metódy vo vyučovaní vedú k rozvoju aktívnej činnosti, samostatnosti a aktívnemu získavaniu nových vedomostí a zručností žiakov. Pri príprave problému pre

žiacov musí učiteľ vybrať problémové cvičenie tak, aby svojou náročnosťou zodpovedalo vyspelosti žiakov, aby pri jeho riešení mohli žiaci využiť predchádzajúce skúsenosti, vedomosti a zručnosti a aby boli typické pre riešenie skutočných činností v ich životnej praxi. Podľa stupňa samostatnosti poznávacej činnosti žiakov rozlišujeme problémový výklad, problémový rozhovor, heuristickú metódu, výskumnú metódu (Bajtoš, 2003).

3.2.1 Problémový výklad

Patrí medzi expozičné metódy prvého zoznamovania sa žiakov s učivom. Samostatnosť žiakov je najnižšia, pretože hľadanie východiska z nastolenej problémovej situácie uskutočňuje prevažne sám učiteľ. Učiteľ vysvetľuje ako vznikol daný problém, ako ho je možné riešiť, vyslovuje hypotézy, overuje ich pravdivosť, vyslovuje závery. Žiaci sledujú činnosť učiteľa, premýšľajú a oboznamujú sa s metodikou vedeckého skúmania najrozmanitejších problémov. Bezprostredným výsledkom tejto vyučovacej metódy je osvojenie si spôsobov a logiky riešenia daného typu problémov, no ešte bez schopnosti používať ich samostatne (Bajtoš, 2003) .

3.2.2 Metóda heuristická

„Heuristika (z gréckeho slova heureka = objavil som, našiel som) je veda skúmajúca tvorivé myslenie, tiež heuristickú činnosť, t. j. spôsob riešenia problémov“ (Maňák, 2003, s.113)

Žiaci sa aktívne zúčastňujú na objavovaní nových poznatkov. Ich samostatnosť je vyššia ako pri problémovom výklade, neriešia však samostatne celé úlohy, ale len ich časti, jednotlivé etapy. Učiteľ nastoľuje problémovú situáciu, demonštruje určitý jav, postupne vytyčuje čiastkové problémy, upozorňuje na konfliktné situácie. Žiaci stanovujú hypotézy, navrhujú spôsoby riešenia, vyvodzujú závery, odhaľujú súvislosti medzi javmi.

Funkciou heuristickej metódy je formovanie aktívnej a tvorivej činnosti žiakov v učebnom procese. Objavy riešení úloh robia prevažne samotní žiaci, ale plánovanie týchto etáp riadi učiteľ. Táto metóda zvyšuje úroveň osvojenia učiva do roviny aplikácie vedomostí a poznatkov (Bajtoš, 2003).

3.2.3 Metóda výskumná

Samostatnosť žiakov je najvyššia. Činnosť žiakov sa svojím charakterom blíži k výskumnej a bádateľskej činnosti na úrovni školy. Väčšinu etáp riešenia problémovej úlohy absolvujú žiaci samostatne. Aktivita učiteľa ustupuje do úzadia. Učiteľ nastoľuje problémovú úlohu, kontroluje priebeh činnosti žiakov, usmerňuje ich v prípade nesprávneho riešenia, preveruje výsledky práce a organizuje ich hodnotenie. Žiaci samostatne riešia problémovú úlohu.

Problémové úlohy majú zabezpečovať komplexné tvorivé aplikácie vedomostí i získaných praktických zručností vrátane samostatného výberu už upevnených algoritmov rôznych riešení (Bajtoš, 2003).

3.2.4 Brainstorming

Metóda brainstormingu je typickou heuristickou reguláciou ľudskej činnosti. Môžeme ho charakterizovať ako vzdelávaciu metódu riešenia problémov aktívnou skupinou žiakov prostredníctvom nových nápadov a myšlienok v tvorivej atmosfére formou voľnej diskusie na určitú tému (Bajtoš, 2003).

Je založená na týchto princípoch :

- úplná voľnosť nápadov (každý nápad sa akceptuje),
- produkcia kvantity nad kvalitou (čo najviac nápadov, bez ohľadu na kvalitu)
- strata autorského práva na nápad,
- zákaz kritiky,
- úplná rovnosť účastníkov.

Pri brainstormingu použitom ako metóda vzdelávania nemusí ísť ani tak o nájdenie optimálneho riešenia, ale skôr o to, aby sa prostredníctvom danej témy a jej obsahu žiaci vzdelávali a aby sa rozvíjali ich tvorivé schopnosti (Turek, 2008).

Túto metódu môžeme použiť na začiatku vyučovacej hodiny ako úvodnú motiváciu, na zistenie vedomostí žiakov, v priebehu hodiny na zistenie názorov a postojov k preberanej problematike a na konci vyučovania ako metódu záverečného opakovania.

3.2.5 Didaktické hry

Môžu sa využívať pri vysvetľovaní, overovaní, upevňovaní učiva, ale aj na spestrenie vyučovania a motiváciu žiakov. Učenie hrou patrí medzi najatraktívnejšie spôsoby vyučovania, výborne dopĺňa vyučovací proces. Dobrá hra dokáže žiakov dlhodobo aktivizovať, udržať ich záujem a motivovať k lepšiemu výkonu (Harausová, 2011). Pri hre sa žiaci naučia víťaziť, ale aj prijímať porážky.

Na výučbu odborných predmetov sú vhodné tzv. interiérové hry (Kalhous, 2002):

1. **Verbálne hry** – ich podstata spočíva v používaní jazykových komunikačných prostriedkov. Rozvíjajú také kľúčové kompetencie ako je, napríklad schopnosť zapamätania, postreh, kombinačné schopnosti, schopnosť správnej reprodukcie, predstavivosť a pozornosť.

- **Round** (kolečko) – je to metóda rýchleho aktivizačného spôsobu, ako zistiť vedomosti žiakov, ich hĺbku a rozsah a preveriť porozumenie a osvojenie nového učiva (Sitná, 2009).

2. **Písomné hry** – existuje bohatá škála hier tohto typu. Rozvíjajú logické myslenie, percepčné schopnosti, schopnosť abstrakcie, asociácie a pod. Základom týchto hier je písomná alebo grafická príprava hry .

- **Doplňovačky** – môžu sa použiť v úvode hodiny ako motivačné doplňovačky, hlavným cieľom je zistenie témy učiva, prezentovanej na hodine alebo ako fixačné doplňovačky na zopakovanie základných pojmov z konkrétneho obsahu učiva (Harausová, 2011).

3. **Pojmová mapa** – je grafická reprezentácia vedomostnej štruktúry žiaka z príslušného učiva, kde uzly (body) reprezentujú pojmy a spojnice (oblúky alebo čiary) reprezentujú vzťahy medzi pojmami. Je to metóda učenia, testovania a zisťovania vedomostí, ktorej podstata spočíva v osvojovaní vzájomných vzťahov medzi pojmami. Pri zostavovaní pojmovej mapy vzniká určitá schéma (diagram). Jednotlivé pojmy sú usporiadané tak, aby vzťahy medzi nimi mali pre učiaceho sa zmysel. Pojmy, ktoré navzájom súvisia, sa spájajú čiarami a reprezentujú akési tvrdenie (propozíciu). Charakter vzťahu medzi pojmami sa vyjadruje stručným opisom nad spojniciou. Dôraz sa kladie aj na správne hierarchické

usporiadanie pojmov, v ktorom sú špecifické pojmy umiestnené pod všeobecnejšími (Urbanová, Prokša, 2001).

3.3 Skupinové vyučovanie

Skupinové vyučovacie metódy sú moderné, na žiaka orientované vyučovacie metódy, ktoré formou vzájomnej kooperácie v skupinách využívajú všetky známe pozitíva aktívnej práce žiakov v triede i v domácej príprave (Sitná, 2009).

Ak má byť skupina „nositeľkou“ nových vedomostí žiakov, musí byť utvorená tak, aby „podporovala“ ich aktivitu. Tvorba skupín je dôležitou oblasťou skupinového vyučovania. Spôsob môže byť dvojaký (Petlák, 2004):

- **neformálne**, spontánne utváranie skupiny – vyplýva zo vzťahov medzi žiakmi (rovnaké záujmy, priateľstvo, bývanie v jednom dome a pod.). Do vytvárania skupín učiteľ nezasahuje.
- **formálne**, zámerné utvorenie skupiny – vytvára ich učiteľ podľa ním zvolených kritérií. Určujúcim je cieľ vyučovania. Môže skupiny tvoriť tak, aby bol vyrovnaný počet dobrých a slabších žiakov. Iná možnosť je vytvoriť skupiny mentálne rovnako schopných žiakov, žiakov rovnako rýchlo pracujúcich, žiakov s rovnakými záujmami a pod. Skupinové vyučovanie má okrem kladných stránok aj negatíva, preto je na učiteľovi, aby hľadal optimálny prístup k žiakom a menil riadenie vyučovacieho procesu.

Kladné stránky skupinového vyučovania (Petlák, 2004) :

- rozvíja sociálne kontakty žiakov,
- pôsobí na intelektuálny rozvoj,
- získané vedomosti sú trvácnejšie, pretože sa k nim žiaci dopracovali vlastnou aktívnou činnosťou,
- rozvíja samostatnosť, tvorivosť a iniciatívnosť, zvyšuje aktivitu žiakov,
- klesá počet izolovaných a neobľúbených žiakov.

Problémové stránky skupinového vyučovania:

- niektorí žiaci v skupine ostávajú pasívni,

- môže sa prejavovať až nezdravá ctižiadostivosť a súperenie v skupine i medzi skupinami,
- citlivo treba pristupovať k hodnoteniu skupiny i jednotlivca zo strany učiteľa,
- prevažuje aktivita najlepších žiakov.

3.4 Hranie rolí (dramatizácia, inscenačné metódy)

Hranie rolí je výchovno-vzdelávacia metóda, ktorá vedie k plneniu osobnostne rozvojových aj vecne vzdelávacích cieľov prostredníctvom navodenia a prípravy, rozohrania a reflexie fiktívnej situácie s výchovne hodnotným obsahom. Základom tejto aktivizujúcej metódy je podľa Kalnického (1994, str. 46) „nácvik správania sa – prostredníctvom predvedenia riešenia situácie, predvedenia modelov určitých spôsobov ľudského správania sa, ktoré zodpovedá scenáru.“ Táto situácia sa uskutočňuje prostredníctvom hry hráčov, aktérov, hercov, zastupujúcich svojim správaním a konaním viac či menej fiktívne objekty, vrátane možnosti hrať v rôznej miere autentickosti seba samého.

Hranie rolí má podľa Kipsa (2005, str. 92) päť základných funkcií: je prostriedkom motivácie učenia, prostriedkom uľahčovania (facilitácie) učenia, prostriedkom tréningu, prostriedkom umeleckého podania a relaxácie.

Špecifickým typom hrania rolí je metóda nazývaná **inscenačná metóda**. Podstata tejto aktivizujúcej metódy spočíva podľa Tureka (2004, str. 129) v tom, že niektorí alebo všetci žiaci budú hrať (inscenovať) určité roly, t.j. „zinscenujú určitú situáciu a potom sa v rámci diskusie pokúsia nájsť východisko zo situácie, resp. riešenie problému. Ide teda o simuláciu situácií alebo procesov, ktoré sa stali alebo sa môžu prihodiť v skutočnosti.“ Rozhodnutia a jednotlivé činnosti, etapy riešenia problému, sa realizujú podľa rovnakých zásad a pravidiel ako v skutočnosti. Výhodou tejto aktivizujúcej metódy, okrem jej dynamickosti, je hlavne emocionálne zaangažovanie žiakov, osobné prežívanie situácie umožňuje žiakom rozvoj empatie a sociálneho cítenia, zmýšľania a konania, rozvíja schopnosti prekonávať reálne problémové situácie v živote jednotlivca ako sú schopnosť prekonávať konflikty, dohodnúť sa, pomáhať si, hľadať alternatívne riešenie problémov. Žiaci sa vďaka tejto metóde učia hlbšie chápať medziľudské vzťahy. (Turek, 2004, str. 129)

3.4.1 Simulačné metódy

Simulácia podľa Kipsa (2005, str. 93) „pomáha študujúcim pochopiť postoje, hľadiská a dilemy ľudí aj okolnosti rôznych udalostí tým, že žiaci prevezmú roly postáv konajúcich v určitých situáciách.“ Simulácia je na rozdiel od hrania rolí komplexnejšia činnosť, ktorej sa zúčastňuje veľký počet jedincov, t. j. celá trieda alebo viacero tried, ktorí v rôznych roliach na vlastnej koži „prežívajú“ zjednodušený model reality. Simulácia môže prebiehať aj v rámci dlhšej doby, niekedy jeden deň alebo pár dní, ale vo väčšine prípadov môže trvať aj niekoľko týždňov alebo mesiacov. Vďaka praktickým činnostiam v rámci tejto aktivizujúcej metódy sa žiaci rýchlejšie a pružnejšie dokážu naučiť nové sociálne zručnosti, ktoré sú pri riešení situácií a problémov potrebné.

3.5 Projektové metódy

Vzdelávanie prostredníctvom výchovno-vzdelávacích projektov dáva „možnosť hľadať a nachádzať dôležité väzby a súvislosti, ktoré sú podmienkou správneho a zodpovedného riešenia problémov.“ Vzdelanie dáva každému jedincovi možnosť a šancu uplatniť sa podľa svojich schopností a zručností pri riešení projektu. Počas vyučovania prichádza k aktívnemu procesu hľadania, prežívania, vlastného skúšania a tvorenia, a následne aj ku komplexnému formovaniu osobnosti človeka. Predtým, ako sa žiaci začnú učiť projektovou metódou, najprv sa musia oboznámiť s jednotlivými fázami riešenia projektu, podľa ktorých majú postupovať. (Kips, 2005, str. 94)

Tieto fázy projektu sú: získanie a porovnávanie informácií, triedenie informácií, formulácia problému, návrhy riešení, realizácia vybraného riešenia.

Projekty z časového hľadiska môžeme členiť na krátkodobé a dlhodobé. Ich realizácia môže prebiehať v časovom horizonte niekoľkých týždňov alebo mesiacov, počas ktorých sa žiaci postupne naučia riešiť určitý problém alebo situáciu. (Kips, 2005, str. 94)

3.6 Metóda objavovania a riadeného objavovania

Podstata metódy objavovania a riadeného objavovania spočíva podľa Kipsa (2005, str. 95) v tom, že „jedinec sa snaží začleniť (integrovat') nové poznatky do kontextu svojich

predchádzajúcich poznatkov. Ak sa mu to podarí, je veľký predpoklad, že bude vedieť tieto nové poznatky používať v praxi, teda aplikovať ich pre podobné prípady. V rámci metódy objavovania žiaci používajú svoje predchádzajúce vedomosti a zručnosti k tomu, aby sami objavili a pochopili podstatu nového učiva.“

Úlohou vyučujúceho je vytvoriť pre žiakov k realizácii tejto metódy vhodné podmienky správnou formuláciou úvodného motivujúceho problému, t.j. úlohy, zároveň vyučujúci svojim aktívnym pozorovaním postupu činností jedincov riešiacich problém a krátkymi rozhovormi s nimi koriguje prípadné nezrovnalosti. „V prípade, ak vyučujúci vidí, že niektorá skupina žiakov sa pri riešení problémovej úlohy nedokáže pohnúť ďalej, vhodne volenými otázkami ich nabáda k ďalšiemu smerovaniu ich pokusov.“ (Kips, 2005, str. 95) Aktivizujúca metóda objavovania má svoje klady a tak isto aj zápory. Ak je metóda objavovania dobre vedená zo strany vyučujúceho, medzi jej najväčšie klady patrí to, že žiakov aktivizuje, motivuje ich k činnosti a zároveň k premýšľaniu nad ňou. Umožňuje im utriediť si získané vedomosti, naviazať nové vedomosti na staré a navzájom ich kombinovať. Metóda objavovania umožňuje žiakom vlastnou činnosťou a následným „objavom“ podstatných súvislostí dopracovať sa k jasnému pochopeniu nového učiva prostredníctvom získaných vedomostí a zručností. Pocit radosti z objavu výrazne zvyšuje vnútornú motiváciu žiakov k ďalšiemu poznávaniu a učeniu, a taktiež ich sebahodnotenie. (Kips, 2005, str. 96)

3.7 Pojmové mapy

Pojmové mapy sú diagramy, ktoré vyjadrujú podstatné vzťahy medzi pojmami vo forme tvrdení. Tvrdenia sú v nich reprezentované stručne charakterizovanými spojeniami pojmov, ktoré popisujú informáciu o vzťahoch a popisujú prepojenosť pojmov. Pojmová mapa znázorňuje štruktúru, hierarchiu a vzájomné vzťahy medzi pojmami. Proces vytvárania pojmovej mapy od človeka vyžaduje myslenie vo viacerých smeroch a prepínanie medzi rôznymi stupňami abstrakcie. Pojmové mapy pokladáme za vonkajšie vyjadrenie vedomostí integrovaných v mozgu. Pojmová mapa nie je „správna“ alebo „nesprávna“.

Každá z týchto aktivizujúcich vzdelávacích metód predstavuje významný prvok vo vzdelávaní a jej správne použitie zvyšuje efektivitu vzdelávacieho procesu.

4 HODNOTENIE PREDMETU

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami:

1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovanom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva žiaka a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonov žiaka a jeho pripravenosti na prácu (odborný výcvik),
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy, prípadové štúdie,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď, za rôzne písomné druhy skúšok,
- známky za praktickú časť (prejavené zručnosti a schopnosti),
- známky za posúdenie prejavov a postojov žiaka.

Agentúra
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

4.1 Kritéria hodnotenia v odbornom výcviku

Harausová (2007) uvádza, ktoré ďalšie kritériá sa využívajú k hodnoteniu žiakov v odbornom výcviku:

Odbornosť:

- spôsob uplatnenia teórie pri realizácii pracovnej úlohy a dodržiavanie
- pracovného postupu,
- vlastná technika práce, pohybová a pracovná zručnosť,
- hospodárenie s materiálom a energiou,
- organizácia pracovného miesta, dodržiavanie zásad bezpečnosti a hygieny
- práce, celková starostlivosť o pracovné prostredie,
- schopnosť pracovať samostatne a tvorivo pristupovať k riešeniu problémov.

Kvalita práce:

- presnosť prevedenia pracovných činností,
- funkčnosť výsledkov pracovných činností,
- celkový vzhľad výrobku.

Rýchlosť:

- dodržiavanie času potrebného na vykonanie pracovnej činnosti.

ZÁVER

Uvedená publikácia vznikla ako učebný materiál – vzdelávacia publikácia pre pedagógov pre predmet Odborný výcvik v rámci realizácie projektu "Škola budúcich desaťročí" na Strednej odbornej škole Lipany.

Snahou tejto publikácie je poskytnúť jednak učiteľom odborných predmetov a majstrom odbornej výchovy základné informácie o predmete, učebných zdrojoch a hodnotení predmetu odborný výcvik. Tento učebný materiál obsahuje aj inšpiratívne návody, ako vyučovať v súlade so súčasnou koncepciou slovenského školstva. Nosnou časťou publikácie sú kapitoly, ktoré môžu učiteľom napomôcť rozšíriť vyučovací proces o ďalšie aktivizujúce metódy a o metódy a postupy podporujúce lepšie učenie sa.

Agentúra
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

BAJTOŠ, J.: *Teória a prax didaktiky*. Praha : EDIS, 2003. ISBN 80 – 8070 – 130 – X

BLAŠKO, M.: *Systém výučby s uzavretým cyklom v koncepcii tvorivo-humanistického rozvoja osobnosti*. Košice : KIP TU, 2004. ISBN 80 – 8073 – 131 – 4

ČADÍLEK, M. – LOVEČEK, A. : *Didaktika odborných předmětů* [online]. [Brno]: KDT PF MU, 2005 [cit.14.februára 2014]. Dostupné na : http://www.is.muni.cz/th/109732/pedf_b/literatura.txt>

DRLÍKOVÁ, E. a kol. : *Učiteľská psychológia*. Bratislava : SPN, 1992. s. 368. ISBN 80 – 08 – 00433 – 9

GINNIS, P. : *The Teacher's Toolkit : Raise Classroom Achievement with Strategies for Every Learner*. Bancyfelin, Carmarthen : Crown House Publishing Ltd, 2005. ISBN 189 – 98 – 3676 – 4

GRECMANOVÁ, H. – URBANOVSKÁ, E. : *Aktivizační metody ve výuce, prostředek ŠVP*. Olomouc : Hanex, 2007, s. 111. ISBN 80 – 85783 – 73 – 8

HARASOVÁ, H. : *Ako aktivizujúco vyučovať odborné predmety*. Bratislava : Metodicko-pedagogické centrum, 2011. ISBN 978 – 80 – 8052 – 396 – 1

HARASOVÁ, H. : *Didaktika vyučovacieho predmetu odborný výcvik*. Bratislava : Metodicko- pedagogické centrum, 2007. ISBN 978 – 80 – 8045 – 460 - 9

KALHOUS, Z. – OBST, O. a kol. : *Školní didaktika*. Praha : Portál, 2002. ISBN 807 – 17 – 8253 – X

KOTRBA, T. – LACINA, L. : *Praktické využití aktivizačních metod vo výuce*. Brno : Barrister &Principal, 2007. ISBN 978 – 80 – 87029 – 12 – 1

LÁSZLÓ, K. : Didaktické metódy. In : VIŠŇOVSKÝ, Ľ. – KAČÁNI, V. : *Základy školskej pedagogiky*. Bratislava : IRIS, 2001. ISBN 80 – 89018 – 25 – 4

LOKŠOVÁ, I. – LOKŠA, J. : *Pozornosť, motivácia, relaxácia a tvorivosť detí ve škole*.

Praha: Portál, 1999. s. 189. ISBN 80-7178-205-X

MAŇÁK, J. – ŠVEC, V. : *Výukové metódy*. Brno : Paido, 2003. ISBN 80 – 7315 – 039 – 5

PETLÁK, E. : *Všeobecná didaktika*. Bratislava : IRIS, 2007. ISBN 80 – 8901 – 864 – 5

PETLÁK, E. : *Klíma školy a klíma triedy*. Bratislava : IRIS, 2006. s. 89. ISBN 80 – 8901 – 897 – 1

PRŮCHA, J. : *Moderní pedagogika*. Praha : Portál, 2002. ISBN 80 – 7367 – 047 – X

SITNÁ, D. : *Metódy aktívneho vyučovania*. Praha : Portál, 2001. ISBN 978-80-7367- 246- 1

TINÁKOVÁ, K.: *Didaktika odborného výcviku*. 1. vyd. Trnava : AlumniPress, 2009. ISBN 978 – 80 – 8096 – 099 - 5.

TUREK, I. : *Didaktika*. Bratislava : Iura Edition, 2008. ISBN 987 – 80 – 8078 – 198 – 0

TUREK, I. : *Didaktika*. Bratislava : Iura Edition, 2014. ISBN 978 – 80 – 8168 – 004 – 5

URBANOVÁ, A. – PROKŠA, M. : *Vedomostná štruktúra žiakov – jej zdroje a spôsoby zisťovania*. In Technológia vzdelávania. Roč. IX., 8/2001, s. 4 – 7

ZELINA, M. : *Stratégie a metódy rozvoja osobnosti dieťaťa*. Bratislava : IRIS, 1996. s. 230. ISBN 80 – 967013 – 4 – 7

ZORMANOVÁ, L. : *Výukové metódy v pedagogice*. Praha : Grada publishing, a.s., 2012, s. 127. ISBN 978 – 80 – 247 – 4100 – 0

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA
Komenského 16, 082 71 Lipany

UČEBNÉ OSNOVY
ODBORNÝCH PREDMETOV

VÝROBA KONFEKCIE

Názov predmetu	ODBORNÝ VÝCVIK
Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, Lipany
Kód a názov ŠVP	31 Textil a odevníctvo
Názov ŠkVP	Výroba konfekcie
Kód a názov študijného odboru	3178 F výroba konfekcie
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné ISCED 2C
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna

Časový rozsah výučby podľa ročníkov

Vzdelávacia oblasť	Odborné vzdelávanie
Názov predmetu	Odborný výcvik
Ročník	Časový rozsah výučby
prvý	24 hodín týždenne, spolu 792 vyučovacích hodín
druhý	24 hodina týždenne, spolu 720 vyučovacích hodín
SPOLU	48 hodín týždenne, 1512 hodín za štúdium
Kód a názov učebného odboru	3178 F výroba konfekcie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Pri vyučovaní sa budú používať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégie vyučovania	
	Metódy	Formy
1.	2.	3.
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, hygiena Zdroje a príčiny úrazov, osobná hygiena a pracoviská	Výklad Rozhovor Riešenie úloh	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Základy ručného šitia	Výklad Rozhovor Riešenie úloh Didaktické hry	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s odbornou literatúrou
Žehlenie	Výklad Rozhovor Riešenie úloh Didaktické hry	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s odbornou literatúrou
Základy strojového šitia	Výklad Rozhovor Riešenie úloh Didaktické hry	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Súčasti a časti odevov	Výklad Rozhovor Riešenie úloh Didaktické hry	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s odbornou literatúrou a časopismi
Jednoduché výrobky	Výklad Rozhovor Riešenie úloh Didaktické hry	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov

1.	2.	3.
Sukňa bez pasca	Výklad Rozhovor Riešenie úloh Didaktické hry	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s odbornou literatúrou a módnymi časopismi
Sukňa do pasca	Výklad Rozhovor Riešenie úloh Didaktické hry	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s odbornou literatúrou a módnymi časopismi
Priemyselné šitie	Výklad Rozhovor Riešenie úloh Didaktické hry	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s odbornou literatúrou
Dámska blúzka	Výklad Rozhovor Riešenie úloh Didaktické hry	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s odbornou literatúrou a módnymi časopismi

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenie sa žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica ...)
1.	2.	3.	4.	5.
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, hygiena Zdroje a príčiny úrazov, osobná hygiena a pracoviska	Ábelová: Technológia pre 1. ročník, Alfa, Bratislava Ružička a Hromadová: Technológia dámskeho krajčírstva, Alfa, Bratislava Jelinková: Šitie, Slovenské vyd., Bratislava Cibíková a kol.: Bezpečnostné predpisy pre pracovníkov odevného priemyslu, Práca, Trenčín	PC Tabuľa Videotechnika Interaktívna tabuľa	Prospekty Prezentácia	Internet Knižnica
Základy ručného šitia	Jelinková: Šitie, Slovenské vydavateľstvo, Bratislava Ábelová: Technológia pre 1. ročník, Alfa, Bratislava Hamžík: Náuka o materiáli, Alfa Bratislava Burian a Matásek: Odevné materiály, Alfa, Bratislava	PC Tabuľa Videotechnika Interaktívna tabuľa	Obrázky Vzorkovníky Prezentácie Krajčírské potreby	Internet Knižnica http://wiki.sijeme.sk/index.php/Stehy
Žehlenie	Ábelová: Technológia pre 1. ročník, Alfa, Bratislava Ružička a Hromadová: Technológia dámskeho krajčírstva, Alfa, Bratislava Jelinková: Šitie, Slovenské vyd., Bratislava	PC Tabuľa Videotechnika Interaktívna tabuľa	Obrázky Vzorkovníky Prezentácie Fotopostupy	Internet Knižnica Manual

1.	2.	3.	4.	5.
Základy strojového šitia	Ábelová: Technológia pre 1. ročník, Alfa, Bratislava Ružička a Hromadová: Technológia dámskeho krajčírstva, Alfa, Bratislava	PC Tabuľa Videotechnika Interaktívna tabuľa	Obrázky Prospekty Prezentácie Krajčírské potreby	Internet http://www.sicistroje-shop.cz/jak-zehlit-sukni Knížnica Manual www.veronika.sk
Súčasti a časti odevov	Jelinková: Šitie, Slovenské vydavateľstvo, Bratislava Ábelová: Technológia pre 1. ročník, Alfa, Bratislava Hamžík: Náuka o materiáli, Alfa Bratislava Pluháčková a Strakerlová. Konštrukcia strihov dámskych odevov, Alfa, Bratislava	PC Tabuľa Videotechnika Interaktívna tabuľa	Časopisy Obrázky Prospekty Vzorkovníky Fotopostupy Krajčírské potreby	Internet Knížnica Módne časopisy
Jednoduché výrobky	Ábelová: Technológia pre 1. ročník, Alfa, Bratislava Ružička a Hromadová: Technológia dámskeho krajčírstva, Alfa, Bratislava Jelinková: Šitie, Slovenské vydavateľstvo, Bratislava	PC Tabuľa Videotechnika Interaktívna tabuľa	Obrázky Prospekty Vzorkovníky Fotopostupy Krajčírské potreby	Internet Knížnica Módne časopisy
Sukňa bez pasca	Ábelová: Technológia pre 1. ročník, Alfa, Bratislava Ábelová: Technológia pre 2. ročník, Alfa, Bratislava Pavel Hamžík a kol.: Odevnícke názvoslovie, Alfa, Bratislava	PC Tabuľa Videotechnika Interaktívna tabuľa	Obrázky Vzorkovníky Krajčírské potreby	Internet Knížnica Módne časopisy

1.	2.	3.	4.	5.
Sukňa do pasca	Ábelová: Technológia pre 1. ročník, Alfa, Bratislava Ábelová: Technológia pre 2. ročník, Alfa, Bratislava Pavel Hamžík a kol.: Odevnícke názvoslovie, Alfa, Bratislava	PC Tabuľa Videotechnika Interaktívna tabuľa	Obrázky Vzorkovníky Kračírské potreby	Internet Knížnica Módne časopisy
Priemyselné šitie	Ábelová: Technológia pre 1. ročník, Alfa, Bratislava Ružička a Hromadová: Technológia dámskeho kračírstva, Alfa, Bratislava Jelinková: Šitie, Slovenské vydavateľstvo, Bratislava	PC Tabuľa Videotechnika Interaktívna tabuľa	Obrázky Vzorkovníky Fotopostup Kračírské potreby	Internet Knížnica Odborná literatúra
Dámska blúzka	Ábelová: Technológia pre 1. ročník, Alfa, Bratislava Ružička a Hromadová: Technológia dámskeho kračírstva, Alfa, Bratislava Jelinková: Šitie, Slovenské vydavateľstvo, Bratislava Pavel Hamžík a kol.: Odevnícke názvoslovie, Alfa, Bratislava	PC Tabuľa Videotechnika Interaktívna tabuľa	Odborná literatúra Obrázky Vzorkovníky Fotopostup Prezentácie Kračírské potreby	Internet Knížnica Módne časopisy

UČEBNÉ OSNOVY

ROZPIS UČIVA PREDMETU: TECHNOLÓGIA				Počet hodín týždenne: 1 hodina		
Ročník: prvý				Spolu: 33 hodín		
Názov tematického celku Názov témy	Hodiny	Medzipredmetové vzt'ahy	Očakávané vzdelávacie výstupy Žiak má:	Kritéria hodnotenia vzdelávacích výstupov Žiak:	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
ÚVOD	6					
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	3	Kompéndium bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci Technológia 1. ročník	Poznať zásady OBP a dodržiavať ich	Poznal zásady OBP a dodržiava ich	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpovede
Osobná hygiena a hygiena práce Zdroje a príčiny úrazov, pomoc pri úrazoch Organizácia odborného výcviku a oboznámenie s plánom	3		Vedieť dodržiavať osobnú hygienu aj hygienu a čistotu na pracovisku	Vedel dodržiavať osobnú hygienu aj hygienu a čistotu na pracovisku	Písomné skúšanie	Didaktický test
RUČNÉ ŠITIE	180					
Základné pomôcky pre ručné šitie	6	Technológia 1. ročník	Popísať jednotlivé pomôcky používané pri ručnom šití a správne ich používať pri zhotovení odevov	Popísal jednotlivé pomôcky používané pri ručnom šití a správne ich používal pri zhotovení odevov.	Písomné skúšanie	Didaktický test
Drobná textilná a technická príprava	6		Poznať a správne popísať drobnú textilnú a technickú prípravu a vedieť ich správne využívať pri zhotovovaní odevov	Poznal a správne popísal drobnú textilnú a technickú prípravu a vedel ich správne využívať pri zhotovovaní odevov.	Písomné skúšanie	Interaktívne cvičenie

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Pravidlá ručného šitia Sedenie pri ručnom šití	12	Technológia 1. ročník	Vysvetliť pravidla ručného šitia a vedieť správne sedieť pri ručnom šití	Vysvetlil pravidla ručného šitia a vedel správne sedieť pri ručnom šití.	Frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Návlek a jeho navliekanie do ihly Pichanie bez a s návlekom	18		Vedieť správne postupovať pri navliekaní návleku do ihly a pichať ihlou do látky bez návleku	Vedel správne postupovať pri navliekaní návleku do ihly a pichať ihlou do látky bez návleku.	Praktické skúšanie	Praktické prevedenie
Tvorenie stehov Ručné stehy – základné rozdelenie	30		Vedieť popísať a rozdeliť základné druhy ručných stehov	Vedel popísať a rozdeliť základné druhy ručných stehov	Frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Ručné stehy – rozdelenie podľa tvaru a funkcie	30		Vedieť rozdeliť stehy podľa tvaru a funkcie do skupín	Vedel rozdeliť stehy podľa tvaru a funkcie do skupín	Individuálne skúšanie	Ústna odpoveď
Dierky a zapínadlá Ručné a strojové vyšívanie dierok	36		Vedieť popísať a zhotoviť rôzne druhy ručných dierok	Vedel popísať a zhotoviť rôzne druhy ručných dierok	Praktické skúšanie	Praktické prevedenie
Prišívanie gombíkov a iných zapínadiel	18		Vedieť prišívať rôzne druhy gombíkov a zapínadiel	Vedel prišívať rôzne druhy gombíkov a zapínadiel	Praktické individuálne skúšanie	Praktické prevedenie
Žehlenie – základné pojmy, technika žehlenia a OBP	18		Ovládať správnu techniku žehlenia a OBP pri žehlení	Ovládal správnu techniku žehlenia a OBP pri žehlení	Frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Upevňovanie zručností	6		Vedieť samostatne zhotoviť vzorkovník ručných stehov	Vedel samostatne zhotoviť vzorkovník ručných stehov	Individuálne skúšanie	Ústna odpoveď
STROJOVÉ ŠITIE	180					
Hlavné časti šijacieho stroja, pomôcky a prostriedky na šitie	6	Technológia 1. ročník	Popísať jednotlivé časti šijacieho stroja, pomôcky a prostriedky používané pri strojovom šití	Popísal jednotlivé časti šijacieho stroja, pomôcky a prostriedky používané pri strojovom šití	Praktické skúšanie	Obrázkovo pojmové pexeso
Obsluha, údržba a mazanie šijacieho stroja Nastavenie jednotlivých mechanizmov a OBP	12		Poznať správnu obsluhu, údržbu, mazanie šijacieho stroja a nastaviť mechanizmy šijacieho stroja	Poznal správnu obsluhu, údržbu, mazanie šijacieho stroja a nastaviť mechanizmy šijacieho stroja	Písomné frontálne skúšanie	Písomná práca

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Pravidlá strojového šitia, strojové stehy Šitie bez návleku po papieri, rovné a oblé tvary	18	Technológia 1. ročník	Popísať techniku vytvárania spájacích stehov, ich využitie a šitie bez návleku po papieri	Popísal techniku vytvárania spájacích stehov, ich využitie a šitie bez návleku po papieri	Písomné skúšanie	Didaktický test
Návlek vrchnej a spodnej nite Šitie s návlekom po látke rovné a oblé	18		Vedieť navliekať niť a šiť s návlekom po látke	Vedel navliekať niť a šiť s návlekom po látke	Praktické skúšanie	Praktické prevedenie
Základné strojové stehy – chrbátový, preplatovavý, lemovací	36		Vedieť popísať a zhotoviť základné strojové stehy	Vedel popísať a zhotoviť základné strojové stehy	Praktické individuálne skúšanie	Praktické prevedenie
Začísťovanie spodného okraja	6		Vedieť začistiť spodný okraj odevov	Vedel začistiť spodný okraj odevov	Praktické skúšanie	Praktické prevedenie
Tvarovacie prvky – záševky, zoševky	36		Vedieť správne postupovať pri zhotovení tvarovacích prvkov	Vedel správne postupovať pri zhotovení tvarovacích prvkov	Praktické individuálne skúšanie	Praktické prevedenie
Šitie cípov a rohov – okruhlínkový, rožkový, vonkajší, vnútorný	24		Vedieť popísať postup pri vytváraní cípov a rohov a ich využitie na odevoch	Vedel popísať postup pri vytváraní cípov a rohov a ich využitie na odevoch	Praktické skúšanie	Praktické prevedenie
Vyšívanie dierok šijacím strojom	6		Poznať techniku vyšívania dierok a prišívania gombíkov	Poznal techniku vyšívania dierok a prišívania gombíkov	Ústne frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Šitie na obnitkovacom stroji	6		Ovládať šitie na obnitkovacom stroji s prihliadnutím na OBP	Ovládal šitie na obnitkovacom stroji s prihliadnutím na OBP	Ústne skúšanie	Opis obrázka
Súborná práca – vzorkovník švov	6		Vedieť samostatne zhotoviť vzorkovník strojových švov	Vedel samostatne zhotoviť vzorkovník strojových švov	Praktické individuálne skúšanie	Praktické prevedenie
Upevňovanie zručností	6		Vedieť správne postupovať pri strojovom šití	Vedel správne postupovať pri strojovom šití	Praktické skúšanie	Praktické prevedenie
SÚČASTI A ČASTI ODEVOV	180					
Ozdobné prvky – ozdobné prešívanie, navoľňovanie, riasenie, vrapovanie, žabkovanie	12		Popísať jednotlivé spôsoby ozdobných prvkov, vedieť ich využiť	Popísal jednotlivé spôsoby ozdobných prvkov, vedieť ich využiť	Ústne skúšanie	Opis obrázkov

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Vypracovanie záložiek, obrúb, lemov, kanálikov, výpustiek	30	Technológia 1. ročník	Ovládať správny postup pri vypracovaní záložiek	Ovládal správny postup pri vypracovaní záložiek	Praktické individuálne skúšanie	Praktické prevedenie
Vypracovanie rázporkov – švíkový, prestrihový, dolný, bočný	30		Dodržiavať technologický postup pri vypracovaní rázporkov	Dodržiaval technologický postup pri vypracovaní rázporkov	Praktické skúšanie	Praktické prevedenie
Vypracovanie príklopiek, lišt, opaskov, sťahovačiek, putiek	30		Vysvetliť správny technologický postup a techniku šitia pri vypracovaní súčiastok odevu	Vysvetlil správny technologický postup a techniku šitia pri vypracovaní súčiastok odevu	Ústne frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Vypracovanie manžiet – prenechaná, nakladaná, zapínacia, uzavretá	24		Vedieť správne postupovať pri vypracovaní manžiet	Vedel správne postupovať pri vypracovaní manžiet	Praktické skúšanie	Praktické cvičenie
Vypracovanie vreciek – nakladané, švíkové, bočné včlenené, priklopkové, lištové, výpustkové ...	48		Vysvetliť správny technologický postup pri zhotovení vreciek	Vysvetlil správny technologický postup pri zhotovení vreciek	Ústne frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Upevňovanie zručností	6		Vedieť samostatne postupovať pri zhotovení vzorkovníkov	Vedel samostatne postupovať pri zhotovení vzorkovníkov	Praktické skúšanie	Praktické cvičenie
JEDNODUCHÉ VÝROBKY	156					
Zhotovenie šatky – technologický opis Príprava materiálu a pomôcok Vystrihnutie, obnitkovanie a obrubovanie	24	Technológia 1. ročník	Vedieť popísať správny technologický postup pri zhotovení šatky	Vedel popísať správny technologický postup pri zhotovení šatky	Individuálne skúšanie	Ústna odpoveď
Zhotovenie obliečky na vankúš – technologický opis Príprava materiálu a pomôcok Vystrihnutie obliečky Zhotovenie légy na zapínaní	30		Vedieť správne postupovať pri príprave materiálu a strihaní obliečky na vankúš	Vedel správne postupovať pri príprave materiálu a strihaní obliečky na vankúš	Praktické individuálne skúšanie	Praktické prevedenie
Montáž obliečky Vyšívanie dierok a prišívanie gombíkov Vyžehlenie a hodnotenie výrobku	24		Vedieť správne postupovať pri zhotovení obliečky na vankúš, vyšívaní dierok	Vedel správne postupovať pri zhotovení obliečky na vankúš, vyšívaní dierok	Praktické skúšanie	Praktické cvičenie

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Zhotovenie zástery – technologický opis výrobku Príprava materiálu a pomôcok Vystrihnutie zástery, vreciek, viazačky Obnítkovanie zástery	24	Technológia 1. ročník	Vedieť správne postupovať pri príprave materiálu, strihaní a obnítkovani zástery	Vedel správne postupovať pri príprave materiálu, strihaní a obnítkovani zástery	Praktické individuálne skúšanie	Praktické prevedenie
Obrúbenie zástery Zhotovenie vreciek a prišitie na zásteru Pripraviť viazačky	24		Ovládať správny postup pri zhotovení vreciek a viazačky na zásteru	Ovládal správny postup pri zhotovení vreciek a viazačky na zásteru	Praktické skúšanie	Praktické cvičenie
Dokončenie a vyžehlenie zástery Hodnotenie výrobku	24		Vysvetliť správny význam konečného vyžehľovania výrobkov	Vysvetlil správny význam konečného vyžehľovania výrobkov	Individuálne skúšanie	Ústna odpoveď
Upevňovanie zručností	6		Vedieť samostatne postupovať pri zhotovení vzorkovníkov	Vedel samostatne postupovať pri zhotovení vzorkovníkov	Praktické skúšanie	Praktické cvičenie
DÁMSKA SUKŇA BEZ PÁSCA	90					
Technologický opis sukne Príprava materiálu a pomôcok Zhotovenie strihu a úprava látky a strihu pred strihaním	30	Technológia 1. ročník	Vysvetliť opis sukne a správny technologický postup pri zhotovení dámskej sukne	Vysvetlil opis sukne a správny technologický postup pri zhotovení dámskej sukne	Ústne frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
Strihanie a obnítkovanie sukne Zhotovenie predného a zadného dielu a všívanie zipsu	30		Vedieť správne postupovať pri strihaní, obnítkovani sukne a všívanie zipsu	Vedel správne postupovať pri strihaní, obnítkovani sukne a všívanie zipsu	Praktické skúšanie	Praktické cvičenie
Montáž sukne Dokončovacie práce a konečné vyžehlenie	24		Ovládať správny postup pri montáži a konečnom vyžehlení sukne	Ovládal správny postup pri montáži a konečnom vyžehlení sukne	Praktické individuálne skúšanie	Praktické prevedenie
Hodnotenie výrobku	6		Vedieť správne ohodnotiť zhotovený výrobok	Vedel správne ohodnotiť zhotovený výrobok	Praktické skúšanie	Obrázkové pexeso

ROZPIS UČIVA PREDMETU: TECHNOLÓGIA				Počet hodín týždenne: 1 hodina		
Ročník: druhý				Spolu: 33 hodín		
Názov tematického celku Názov témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritéria hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
ÚVOD	12					
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a protipožiarna ochrana Osobné ochranné pracovné prostriedky	6	Technológia 1. ročník Odborný výcvik 1. ročník	Poznať zásady OBP, osobnú hygienu a dodržiavať ich	Poznal zásady OBP, osobnú hygienu a dodržiaval ich	Písomné skúšanie	Didaktický test
Opakovanie učiva prvého ročníka	6		Vedieť správne postupovať pri šití	Vedel správne postupovať pri šití	Praktické skúšanie	Praktické cvičenie
DÁMSKA SUKŇA DO PÁSCA	132					
Technický opis sukne Príprava pomôcok a materiálu	12	Technológia 1. ročník Odborný výcvik 1. ročník	Vedieť popísať hlavne časti sukne	Vedel popísať hlavne časti sukne	Praktické skúšanie	Pojmové pexeso
Zisťovanie telesných rozmerov Vykreslenie strihu z časopisu Úprava strihových šablón Výpočet spotreby tkaniny	24		Vedieť vykresliť a upraviť strih na sukňu, vypočítať spotrebu tkaniny	Vedel vykresliť a upraviť strih na sukňu, vypočítať spotrebu tkaniny	Ústne frontálne skúšanie	Interaktívne cvičenie
Ukladanie strihových šablón na látku Strihanie sukne Obnitkovanie sukne	18		Vedieť správne postupovať pri strihaní sukne	Vedel správne postupovať pri strihaní sukne	Ústne frontálne skúšanie	Interaktívne cvičenie
Zhotovenie predného dielu Zhotovenie zadného dielu Pripraviť a zhotoviť pásce Zostehovať a zošit' bočné kraje	24		Popísať postup pri zhotovení predného a zadného dielu sukne	Popísal postup pri zhotovení predného a zadného dielu sukne	Praktické skúšanie	Praktické cvičenie
Zhotoviť zipsový rázporok Zhotoviť dolný rázporok Vyšit' sukňu do pásca Vyšit' dierku a prišit' gombík Upraviť dolný okraj sukne	30		Vedieť zhotoviť zipsový a dolný rázporok na sukni, vyšit' dierku a upraviť dolný okraj	Vedel zhotoviť zipsový a dolný rázporok na sukni, vyšit' dierku a upraviť dolný okraj	Praktické individuálne skúšanie	Praktické prevedenie

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Ukončovacie práce Vyžehlenie sukne Hodnotenie výrobku precvičovanie náročnejších operácií	24	Odborný výcvik 1. a 2. ročník	Ovládať správny postup pri montáži a konečnom vyžehlení sukne	Ovládal správny postup pri montáži a konečnom vyžehlení sukne	Praktické skúšanie	Praktické cvičenie
PRÍMYSELNÉ ŠÍTIE	132					
Zariadenie na výrobu odevov – strihanie, šitie, žehlenie Pracovné prostriedky v strihární, šijacej dielni, žehliarni	24	Technológia 1. ročník Odborný výcvik 1. ročník	Vedieť popísať zariadenie strihárne, žehliarne a šijacej dielne	Vedel popísať zariadenie strihárne, žehliarne a šijacej dielne	Ústne individuálne skúšanie	Rozhovor
Hygienické vrecúško Nákupná taška	18		Dodržiavať zásady strihania, šitia, žehlenia a využiť estetické cítenie pri zhotovení výrobkov	Dodržiaval zásady strihania, šitia, žehlenia a využiť estetické cítenie pri zhotovení výrobkov	Praktické individuálne skúšanie	Praktické prevedenie
Vankúš a aplikáciou	24					
Vankúš s výšivkou	24					
Vankúš v tvare srdca	18					
Šitie detskej hračky	18					
Hodnotenie výrobkov	6		Vedieť správne ohodnotiť zhotovený výrobok	Vedel správne ohodnotiť zhotovený výrobok	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
DÁMSKA BLÚZKA	132					
Technický opis sukne Príprava materiálu a pomôcok	12	Technológia 1. ročník Odborný výcvik 1. ročník	Vedieť popísať jednotlivé časti sukne a pripraviť potrebné pomôcky na šitie, urobiť strih a vystrihnúť blúzku	Vedel popísať jednotlivé časti sukne a pripraviť potrebné pomôcky na šitie, urobiť strih a vystrihnúť blúzku	Ústne frontálne skúšanie	Rozhovor
Vykreslenie strihu z časopisu Kontrola strihu a strihové úpravy Polohovanie strihu na látku a strihanie blúzky	18					
Obnitkovanie blúzky Zhotovenie predného dielu Zhotovenie zadného dielu	18		Ovládať správny technologický postup pri zhotovení blúzky	Ovládal správny technologický postup pri zhotovení blúzky	Praktické skúšanie	Praktické cvičenie
Zhotovenie golierov – obopínací, stojáčikový, fazonkový Všitie goliera	30		Vedieť zhotoviť rôzne typy golierov a vedieť vybrať vhodný golier na príslušný odev	Vedel zhotoviť rôzne typy golierov a vedieť vybrať vhodný golier na príslušný odev	Praktické individuálne skúšanie	Praktické prevedenie
1.	2.	3.	4.	5.		

Vypracovanie rukávových rázporkov – švikový, podsadkový Zhotovenie manžiet Vypracovanie a všitie rukávov	30	Technológia 1. ročník Odborný výcvik 1. ročník	Vedieť zhotoviť rukávové rázporky, zhotoviť manžety a všiť rukávy	Vedel zhotoviť rukávové rázporky, zhotoviť manžety a všiť rukávy	Praktické skúšanie	Praktické cvičenie
Zhotovenie dolného okraja Vyšívanie dierok a prišívanie gombíkov Dokončenie a vyžehlenie blúzky	18		Ovládať správny technologický postup pri dokončovaní blúzky	Ovládal správny technologický postup pri dokončovaní blúzky	Praktické individuálne skúšanie	Praktické prevedenie
Hodnotenie blúzky	6		Vedieť správne ohodnotiť zhotovený výrobok	Vedel správne ohodnotiť zhotovený výrobok	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
ODBORNÁ PRAX	240					
Organizácia výroby odevov Rozdelenie výroby Organizovanie výroby Organizácia výrobného závodu	24	Technológia 1. ročník Odborný výcvik 1. ročník	Vedieť popísať organizáciu výroby v odevnom priemysle	Vedel popísať organizáciu výroby v odevnom priemysle	Písomné skúšanie	Písomná kontrolná práca
Základné prvky výrobného procesu Technická príprava výroby Výrobné výpočty	18		Poznať základné prvky výrobného procesu	Poznal základné prvky výrobného procesu	Písomné skúšanie	Didaktický test
Nové formy práce a technický rozvoj	6		Oboznámiť sa s novými formami práce	Oboznámil sa s novými formami práce	Ústne frontálne skúšanie	Rozhovor
Označovanie hotových výrobkov – veľkostný sortiment Symboly a visačky na odevoch Exkurzie	12		Vymenovať spôsoby označovania odevov, vysvetliť čo znamenajú symboly na odevoch	Vymenoval spôsoby označovania odevov, vysvetliť čo znamenajú symboly na odevoch	Ústne individuálne skúšanie	Ústna odpoveď
Zhotovenie výrobkov podľa vlastného výberu	180		Ovládať samostatné zhotovenie zvoleného výrobku	Ovládal samostatné zhotovenie zvoleného výrobku	Praktické individuálne skúšanie	Praktické prevedenie
PRÍPRAVA NA ZÁVEREČNÉ SKUŠKY	72					